

Udskriftsdato: 30. april 2026 (Gældende)

Temakravet i offentlighedsloven ikke opfyldt ved anmodning om aktindsigt i høringssvar. Sag nr. 20/04214

Ministerium: Folketingets Ombudsmand

Temakravet i offentlighedsloven ikke opfyldt ved anmodning om aktindsigt i hørings svar. Sag nr. 20/04214

Svar til journalist A

25. oktober 2020

Sag nr. 20/04214

1. Den 2. maj 2020 bad du Udenrigsministeriet om aktindsigt i ”alle ministeriets hørings svar afgivet til enten Forsvarsakademiet, DIIS eller Center for Militære Studier” i ”årene 2017 til 2019”.

Den 25. maj 2020 afslog Udenrigsministeriet din anmodning under henvisning til offentlighedslovens § 9, stk. 1, nr. 2, hvorefter en anmodning om aktindsigt skal angive det tema, som sagen eller dokumentet vedrører.

Den 27. maj 2020 klagede du til mig over afgørelsen. I klagen anførte du, at afgørelsen efter din opfattelse var forkert, og du gav i den forbindelse udtryk for bl.a., at de pågældende hørings svar udgør en bestemt proces i en bestemt type af samarbejder med forskningsinstitutioner.

Den 26. juni 2020 sendte jeg din klage videre til Udenrigsministeriet med henblik på, at ministeriet fik mulighed for at tage stilling til, om det, som du havde gjort gældende, havde betydning for ministeriets vurdering af sagen.

Den 7. juli 2020 fastholdt Udenrigsministeriet sin afgørelse. Ministeriet skrev bl.a., at det efter ministeriets opfattelse ikke er tilstrækkeligt til at opfylde temakravet i offentlighedslovens § 9, stk. 1, nr. 2, at anmode om ”hørings svar”.

Den 12. august 2020 klagede du igen til mig, og den 28. august 2020 bad jeg Udenrigsministeriet om en udtalelse om sagen. Jeg bad om, at ministeriet i udtalelsen bl.a. forholdt sig til det, som du havde anført om, at de hørings svar, som du havde søgt om aktindsigt i, udgør en bestemt proces i en bestemt type af samarbejder med de forskningsinstitutioner, der var nærmere angivet i din anmodning. Som i mit brev af 26. juni 2020 henviste jeg til sagen FOB 2020-22 om temakravet, jf. offentlighedslovens § 9, stk. 1, nr. 2.

I Udenrigsministeriets udtalelse af 18. september 2020 anførte ministeriet bl.a. følgende:

”I forlængelse af ovenstående og særligt Ombudsmandens udtalelse i FOB 2020-22 er det Udenrigsministeriets opfattelse, at A’s anmodning og den deri indeholdte afgrænsning til ”alle ministeriets hørings svar afgivet til enten Forsvarsakademiet, DIIS eller Center for Militære Studier” i ”årene 2017 til 2019” navnlig angiver en dokumenttype, uden at angivelsen i sig selv siger noget nærmere om dokumenternes indhold. Det er desuden ministeriets opfattelse – som i øvrigt også anført af A – at anmodningen angiver en proces eller et processkridt, som kan omfatte ønskede sager eller dokumenter, dog ligeledes uden at angivelsen i det konkrete tilfælde siger noget nærmere om sagerne eller dokumenternes indhold.

Det gælder efter ministeriets opfattelse, uanset at ministeriets høringssvar til de nævnte institutioner især omfatter dokumenter, som indholdsmæssigt angår udenrigs- og sikkerhedspolitik mv.”

I et brev af 22. september 2020 bad jeg Udenrigsministeriet om at oplyse, om det var korrekt forstået, at de høringssvar, der er relevante for din anmodning, kan vedrøre forskellige emner og kan indgå i processer af forskellig karakter (og at der ikke er tale om f.eks. ét årligt høringssvar til en forskningsinstitution vedrørende et bestemt emne). Den 2. oktober 2020 bekræftede Udenrigsministeriet min forståelse.

Du har haft lejlighed til at kommentere Udenrigsministeriets udtalelser af 18. september og 2. oktober 2020. Jeg har ikke hørt fra dig i den anledning.

2. Som sagen herefter er oplyst for mig, mener jeg ikke, at jeg kan kritisere, at Udenrigsministeriet i afgørelsen af 25. maj 2020 fandt (og senere fastholdt), at din anmodning om aktindsigt ikke opfyldte kravet i offentlighedslovens § 9, stk. 1, nr. 2, om angivelse af det tema, sagen eller dokumentet vedrører.

Jeg henviser bl.a. til den overfor nævnte sag FOB 2020-22, hvor jeg bl.a. anførte følgende:

”I overensstemmelse med bestemmelsens forarbejder (...) må temakravet først og fremmest forstås som et krav om en tematisk angivelse af de ønskede sagers eller dokumenters indhold.

Derimod vil en angivelse af en dokumenttype eller en bestemt kommunikationsform mv. som det klare udgangspunkt ikke i sig selv være tilstrækkelig (f.eks. alle interne notater; alle udgående e-mails; alle dokumenter journaliseret i et bestemt journalsystem; eller alle e-mails modtaget fra private e-mailkonti mv.). Jeg henviser til (...) med omtale af sagen FOB 2018-24 og Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), s. 211 f.

Efter min opfattelse kan det som udgangspunkt heller ikke i sig selv være tilstrækkeligt til at opfylde temakravet, at anmodningen angiver en proces eller et processkridt, som kan omfatte ønskede sager eller dokumenter, uden at en sådan angivelse siger noget nærmere om sagernes eller dokumenternes indhold (f.eks. alle dokumenter, som har været forelagt et ministeriums departementschef; alle dokumenter, som har været genstand for nærmere juridisk eller økonomisk analyse; eller alle sager i et ministerium, der har givet anledning til koordination med andre ministerier eller givet anledning til folketingsbetjening mv.). ”

Jeg har i øvrigt noteret mig, at Udenrigsministeriet har oplyst, at ministeriet den 5. juni 2020 i forbindelse med andre anmodninger fra dig om aktindsigt har sendt dig en liste over 14 projekter, hvor ministeriet har været opdragsgiver til eksterne rapporter fra DIIS, Center for Militære Studier og Forsvarsakademiet i årene 2017 til 2020. Ministeriet har bemærket, at dette er sket med henblik på bl.a. at vejlede dig om at kunne søge om aktindsigt i f.eks. høringssvar vedrørende én eller flere af rapporterne.

3. Jeg har gjort Udenrigsministeriet bekendt med min opfattelse og meddelt ministeriet, at jeg herefter ikke foretager mig mere i sagen.

Med venlig hilsen

Niels Fenger

Kopi til orientering:

Udenrigsministeriet